

21.8.2024

Marktäkts- och miljötilstånd / Kokkolan Autoilijat Oy / Stenkrossen i Witick / Murskala 272-407-32-3 och Kontola 272-407-29-6

LÖSNING I ÄRENDET

Byggnads- och miljönämnden beviljar Kokkolan Autoilijat Oy tillstånd enligt 4 § i marktäktslagen för marktäkt och tillstånd enligt 27 § i miljöskyddslagen för schaktning och krossning av berg samt mottagning och krossning av betongavfall på sökandens fastigheter Murskala 272-407-32-3 och Kontola 272-407-29-6.

Detta beslut ersätter det marktäkts- och miljötilstånd som Karleby stads byggnads- och miljönämnd beviljat (Byggnads- och miljönämnden 24.05.2017 § 112).

Tillstånd beviljas för inledning av verksamheten oberoende av överklagande i enlighet med 21 § i marktäktslagen och 199 § i miljöskyddslagen efter att bestämd säkerhet ställts och inledningssyn hållits.

Täktplanen följs till de delar som inte strider mot tillståndsvillkoren nedan.

SÖKANDE

Kokkolan Autoilijat Oy
Haralandsvägen 17–19
67800 Karleby
FO-nummer 0179223-0

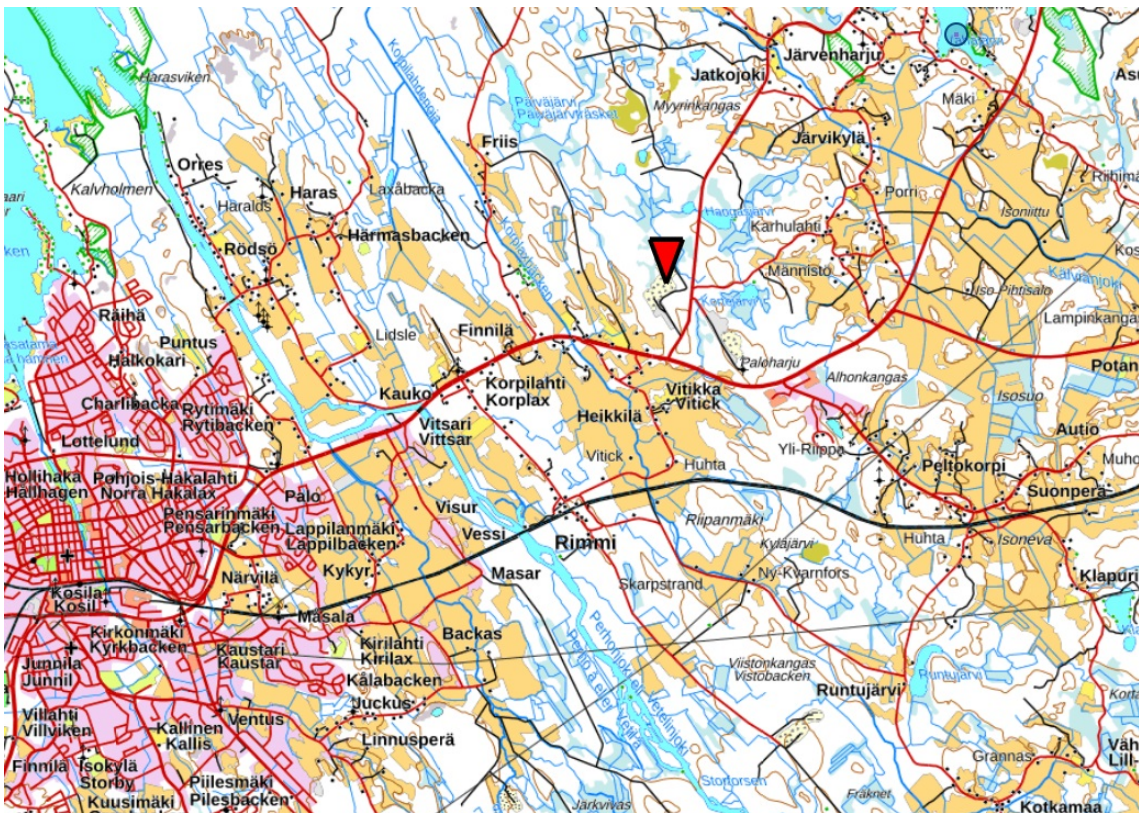

Bild 1. Placering av verksamheten

TILLSTÅNDSVILLKOR / Marktäktsverksamhet

1. Täktområdets gränser ska följa plankartorna i tillståndsansökan.
2. På nya områden där sten bryts ska lämnas ett avstånd enligt planen mellan täktområdet och grannfastigheterna till vilket täktverksamheten (brytning eller släntning) inte sträcker sig.
3. Marksubstanser (bergmaterial och morän) får tas från det planerliga, inhägnade täktområdet på 10,12 ha upp till högst 1 766 000 m³-teoretisk fast volym.
4. Gräv djupet får vara högst -6,50 m (N2000).
5. På täktområdets kanter ska slänterna ovanför vattenytan formas så att de har en lutning på minst 1:2 och så att de i ifrågavarande lutning sträcker sig ännu 2 m under vattenytan. Två meter under den vattenyta som uppstår kan lutningen vara 5:1-6:1. Utformningen av slänterna ska göras färdig parallellt med att tagningen framskrider.

Redan när brytningen planeras ska man sörja för att ett tillräckligt skyddsavstånd lämnas till grannfastigheternas gränser och att slänterna kan utformas till en lutning på 1:2. När verksamheten upphör ska det vara möjligt för fotgängare att röra sig tryggt på täktområdets randområden.

Eftervården i ett stenbrott ska göras i enlighet med täktplanen så fallolyckor förebyggs med fasta stängsel på märkta ställen. Stängslen underhålls kontinuerligt. I övrigt ska släntningen göras i enlighet med täktplanen genom att spränga och vid behov ska en ramp byggas av stenmaterial från stenbrottet.

6. Täktområdets delar ovanför vattenytan ska täckas med ren organisk ytjord. Ytjord får inte spridas närmare än 1 meter från vattenbrynet. Om ytjord transporteras till täktområdet ska tillsynsmyndigheten godkänna ytjorden.

Vid behov ska man med hjälp av plantering sörja för beskogning av området. Resultatet av utformningen av slänterna, efterbehandlingen och eventuella planteringar ska vara en naturlig och mångsidig terräng.

7. Allt arbete med eftervård och återställande av landskapet ska slutföras under tillståndets giltighetstid. Området ska snyggas upp i samband med att verksamheten upphör.
8. Täktområdet ska iståndsättas så att det är säkert. Kanterna på branter som inte släntats ska skyddas upptill så att det inte föreligger risk för fallolyckor. Skyddet ska bestå antingen av stenblock (minst 1 m i diameter) eller stålstångslist. Det är förbjudet att använda flagglina. Höjden på stängslet ska vara minst 1,5 meter från marken. Skyltar med varning om branter ska resas i området. Skyddet ska underhållas tills verksamheten i området har upphört och slutgranskningen av området har godkänts. Vägen till täktområdet ska vara försedd med en låsbar bom som hålls låst när det är uppehåll i täktverksamheten i området.
9. Tillståndsinnehavaren ska årligen göra en anmälan i enlighet med marktäktslagen om mängden och kvaliteten på det tagna materialet i datasystemet Notto.
10. Innan marktäkt inleds ska täktområdet och det avstånd som behövs för släntning i enlighet med detta tillstånd märkas ut i terrängen.

I terrängen ska dessutom innan marktäkt inleds placeras tillräckligt många tydliga nivåmärken med hjälp av vilka den tillåtna upptagningsmängden och de höjdnivåer som återställande av landskapet kräver lätt kan konstateras. Tillståndshavaren ska sörja för att nivåmärkena och råmärkena hålls i skick under tillståndets hela giltighetstid.

11. Om tillstånd för marktäkt överförs på en annan aktör ska om överföringen utan dröjsmål meddelas till tillståndsmyndigheten. Tillståndsinnehavaren svarar för de skyldigheter som ingår i tillståndet tills någon annan efter ansökan har godkänts i tillståndsinnehavarens ställe.
12. Marktäktstillståndets innehavare ska anmäla tillsynsmyndigheten om att täktverksamheten upphör. Tillsynsmyndigheten utför en slutgranskning efter att täktverksamheten upphört eller när tillståndets giltighetstid har löpt ut.

TILLSTÅNDSVILLKOR / Miljötillstånd:

Läge och verksamhet

13. Brytningsverksamhet, krossverk, upplagsplatser och stödfunktionsområden samt områden för mottagning och behandling av betongavfall och stenmaterial som transporteras in på området förläggs på fastigheterna Murskala 272-407-32-3 och Kontola 272-407-29-2 i enlighet med täktplanen.
14. Avfallsbetong får tas emot, behandlas och deponeras högst 10 000 t/år, likaså rent stenmaterial som transporteras in på området 10 000 t/år. Mottagning, utnyttjande och behandling av annat avfall på området är förbjudet utan skilt miljötillstånd eller godkänd registreringsanmälan.
15. Om avfall, vars mottagning inte har godkänts i miljötillståndet, transporteras in på området ska avfallet utan dröjsmål föras till en sådan plats för avfallshantering i vars miljötillstånd mottagning av sådant avfall har godkänts alternativt ska avfallet returneras till avfallets innehavare.
16. Mottagningen av betongavfall och stenmaterial som transporteras in på området ska övervakas och varje lass ska transporteras in på området av entreprenörer som godkänts av tillståndsinnehavaren. Obehörigt tillträde ska förhindras med tillräcklig övervakning och konstruktioner, till exempel låsförsedda portar eller bommar.
17. Över de lass med avfallsbetong och stenmaterial som tas emot ska finnas fraktsedlar där mängden material, materialets ursprung och adressuppgifter samt eventuella undersökningsresultat anges. Varje lass ska granskas när det tas emot.

Buller

18. Verksamhet enligt tillståndet får bedrivas i området från måndag till fredag under följande tider:
  - Krossning kl. 7-22
  - Borrning kl. 7-21
  - Sprängning kl. 8-18
  - Skutknackning kl. 8-18
  - Lastning och transport kl. 6-22

Verksamhet får inte utövas under helger och dagar före helgdagar.

19. Det buller som uppstår av anläggningens verksamhet och trafik får inte överstiga riktvärdet utomhus i statsrådets beslut om riktvärden för bullernivå (993/1992) under dagen (kl. 7-22) 55 dB för den A-vägda ekvivalentnivån

(LAeq), nattetid (kl. 22-7) 50 dB. I områden med fritidshus är motsvarande riktvärden dagtid 45 dB och nattetid 40 dB. Sprängningstidpunkterna ska meddelas till bostads- och semesterfastigheter på under 1300 meters avstånd från sprängningsplatsen i förväg, minst ett dygn innan sprängningen.

20. Bergkrossningen ska ske på lägsta möjliga nivå. Buller från krossningsenheten ska bekämpas genom användning av i ljudtekniskt hänseende bästa bullerbekämpningsmetoder. Krossningen ska göras så att flytt- och transportavstånden är så korta som möjligt. Det krossade materialet ska placeras så att det hindrar buller från att spridas i riktning mot bullerkänsliga objekt.
21. Vibrationer från sprängning får inte orsaka skada på byggnader och konstruktioner i omgivningen. Buller och vibrationer av sprängningar ska förebyggas med hjälp av sprängtekniska åtgärder, till exempel genom att begränsa storleken på sprängfälten och utveckla andra arbets- och verksamhetssätt.

Utsläpp till luft

22. Verksamhetsutövaren ska sörja för servicen och underhållet av verksamhetsområdets konstruktioner och anläggningar.
23. Spridningen av damm som uppstår vid borring av sten ska förhindras genom att använda dammuppsamlingsutrustning eller genom att bästa tillgängliga teknik för att förhindra dammspridning i övrigt utnyttjas.
24. Krossverket ska placeras på fastigheten så att det orsakar så lite damm som möjligt för grannfastigheterna. Spridningen av damm som uppstår vid krossning av sten ska förhindras genom bevattning eller genom att utsläppskällorna kapslas in heltäckande och tätt eller genom att bästa tillgängliga teknik för dammbekämpning i övrigt utnyttjas.
25. För att förhindra damm från stenmaterial som faller ned på upplagshögen från transportören för lastning och krossutrustning ska fallhöjden regleras att den är så liten som möjligt, ändan av transportören för krossutrustning utrustas med skydd som förhindrar dammspridning eller genom att använda bästa tillgängliga teknik för att förhindra dammspridning i övrigt.
26. På områden där arbetsmaskiner rör sig ska dammutsläpp förebyggas med bevattning. För dammbindning får inte användas kemikalier som är skadliga för grundvattnet eller miljön.
27. Upplagshögarna och lasten på fordonen ska vid behov begjutas med vatten och dammspridning från fordon ska förhindras utanför verksamhetsområdet.
28. Om dammbildningen orsakar tydliga olägenheter i området kan behörig miljöskyddsmyndighet föreskriva mätningar eller uppföljning av damm samt åtgärder som begränsar dammbildningen.

Skydd av mark och grundvatten

29. Bränslen och andra ämnen som medför risk för förorening av miljön ska förhindras att komma ut i marken. När man tankar transportmedel och gör nödvändiga reparationer ska man sörja för att bränslen och andra ämnen som medför risk för förorening inte kommer ut i marken och grundvattnet. Egentlig service av maskiner och fordon ska utföras någon annanstans.

I närheten av området ska finnas absorptionsämnen för upptagning av eventuella olje- eller bränsleläckage.

30. Om det på området förvaras bränslen ska brännolja förvaras i dubbelmantlade cisterner på ogenomsläppligt underlag eller placeras i ett takförsedd rum som är försedd med en ogenomtränglig skyddsbassäng som rymmer en mängd som motsvarar behållarens volym. Bränslecisternerna ska utrustas med hävertstopp, överfyllningsskydd, larm och tankningsanläggningarna med låsbara avstängningsventiler. Smörjoljor och andra kemikalier ska förvaras i utrymmen som är låsbara och har ett ogenomträngligt golv med förhöjda kanter. Cisterner och kärl som bränslen och kemikalier förvaras i ska märkas med vad de innehåller.
31. Förvaring, service och tankning av transportmedel samt hantering och förvaring av bränslen, oljor och kemikalier ska placeras på område för stödverksamhet.
32. Avloppsvattnet från personalutrymmen ska samlas i en sluten tank och transporteras till en anläggning som innehar gällande miljötillstånd för behandling av det.
33. Materiel, bränslecisterner och skydd som anknyter till verksamheten ska avlägsnas från området omedelbart efter att verksamheten upphört.

Avfall, avfallshantering och utnyttjande av avfall

34. Det avfall som uppstår ska sorteras och förvaras separat och lagras och förvaras så att det inte för med sig osnygghet, nedskräpning, damm, luktolägenheter, risk för förorening av miljön, jorden eller grundvattnet. Avfallet ska lämnas till behandlingsplatser som har behöriga tillstånd. På verksamhetsområdet får inte avfall förvaras i onödan. Förvaringstiden är högst ett år. Avfall får inte lagras på botten av stenbrottet. Beträffande avfallshanteringen ska kommunens avfallsbestämmelser följas. Avfall som innehåller rester av sprängämnen ska hanteras i enlighet med bestämmelserna om sprängämnen.
35. Farligt avfall ska hanteras så att det inte kommer ut i jorden, yt- eller grundvattnet eller miljön. Olika slag av farligt avfall ska samlas och hållas skilt från varandra och annat avfall. Om farligt avfall förvaras på verksamhetsområdet ska för dem finnas ett låsbart förråd med skyddsbassäng. Farligt avfall ska förvaras skilt och bok ska föras över avfallens mängd och avskaffning. Olika partier av avfall får inte blandas sinsemellan och deras innehåll ska märkas ut på ett tydligt sätt. Farligt avfall ska överlåtas till en registrerad transport som transporterar avfallet till behandling vid en anläggning med behörigt tillstånd minst en gång om året.
36. Utvinningsavfall ska förvaras på området så att det inte orsakar nedskräpning eller förorening av miljön. Utvinningsavfallet ska hindras från att rinna ut i stenbrottet.

Torv som uppstår som utvinningsavfall får deponeras på tagningsområdet högst tre år innan det utnyttjas.

Olyckor och störningar

37. Om betydande olycksfall eller störningar där sådana ämnen som kan orsaka förorening har kommit ut i marken eller grundvattnet ska omedelbart anmälas till räddningsmyndigheten och tillsynsmyndigheten, dvs. kommunens miljöskyddsmyndighet och NTM-centralen i Södra Österbotten.

38. För eventuella störningar ska sökanden ha en plan som alla aktörer i området ska vara medvetna om och efterfölja vid händelse av störningar. I planen ska åtminstone följande behandlas:
- i. trafikolyckor i området
  - ii. tillbud som orsakats av transportmedel och andra arbetsredskap
  - iii. farosituationer i verksamhetsområdet som orsakats av utomstående eller åt utomstående
  - iv. bränsle- och smörjmedelläckage

Planen ska visas upp i samband med miljöskyddsmyndighetens granskning.

39. Verksamhetsutövaren ska i händelse av olycka eller störning utan dröjsmål inleda nödvändiga bekämpnings- eller reparationsåtgärder i syfte att förebygga förorening av miljön och minska skadliga miljökonsekvenser. Utredandet av miljökonsekvenser som orsakats ska inledas i den utsträckning som situationen kräver på ett sätt som överenskomms med tillsynsmyndigheten.
40. I närheten av apparatur ska finnas nödstopp samt instruktioner för händelse av olyckor och läckage. Verksamhetsområdet ska ha tillräcklig förstasläckningsutrustning och utrustning för avvärjning av läckage.

Observering av verksamheten och rapportering

41. En ansvarig person ska utses för verksamheten. Den ansvariga personens kontaktuppgifter ska meddelas till kommunens miljöskyddsmyndighet.
42. Om verksamheten misstänks orsaka bullerskada i ändringssituationer eller annars ska sökanden med mätningar utreda bullernivån vid de objekt som störs. Den som utför mätningen ska ha tillräcklig erfarenhet och expertis beträffande bullermätningar. Mätningresultaten ska sändas till Karleby stads miljöskyddsmyndighet.
43. Verksamhetsutövaren ska föra bok över anläggningens verksamhet. I bokföringen ska antecknas:
- a. tidpunkterna för borring, sprängning och krossning (datum och verksamhetstider)
  - b. mängden marksubstans som transporteras bort
  - c. mängden avfall som uppstår av verksamheten, dess lagring och vidarebefordring
  - d. uppgifter om serviceåtgärder och störnings- och undantagssituationer som är betydande med tanke på miljön
  - e. mängden betongavfall och rent stenmaterial som tas emot årligen och mängden avfall som finns lagrat på området i slutet av året

En sammanfattning av bokföringen ska årligen sändas till tillsynsmyndigheten före slutet av februari. Avfallsbokföringen ska bevaras i sex år.

44. De gällande marktäkts- och miljöstillståndsbestämmelserna ska ges till alla underentreprenörer som arbetar i området för kännedom och efterföljande.

Förändring eller avslutande av verksamheten

45. Om bestående eller långvarigt upphörande av verksamheten eller väsentlig ändring av verksamheten ska i god tid meddelas till Karleby stads miljöskyddsmyndighet.

46. När tillståndet löpt ut ska landskapet i tillståndsområdet återställas och alla konstruktioner och allt avfall ska avlägsnas. Också eventuell förorenad jord ska renas. Stenbrottet ska göras säkert och inga stenblock eller utsprång ska lämnas på stenbrottets botten eller väggar.

ÖVRIGA BESTÄMMELSER SOM GÄLLER VERKSAMHETEN

Vid krossning ska statsrådets förordning om miljöskydd i samband med stenbrott, annan stenbrytning och stenkrossar (800/2010) efterföljas.

TILLSTÅNDETS GILTIGHETSTID

10 år från det att tillståndsbeslutet fått till kännedom. Om verksamheten ändras eller utökas avsevärt ska nytt tillstånd sökas för verksamheten.

Åt verksamheten beviljas tillstånd enligt 21 § i marktäktslagen och 199 § i miljöskyddslagen att inleda verksamheten innan beslutet har vunnit laga kraft, efter att de säkerheter som krävs i detta beslut har godkänts. Verkställigheten gör inte ändringssökande överflödigt, eftersom det är fråga om ett befintligt stenbrottsområde där tagning av marksubstanser har utförts. En fortsättning av verksamheten orsakar ingen sådan betydande bestående skada som skulle hindra inledandet av verksamheten innan beslutet har vunnit laga kraft. Tillståndsmyndigheten kan förbjuda verkställigheten av beslutet.

IAKTTAGANDE AV STRÄNGARE FÖRORDNING

Om det genom förordning utfärdas bestämmelser som är strängare än tillståndsbestämmelserna i detta beslut, eller sådana bestämmelser om tillståndets giltighet eller justering som avviker från detta tillstånd, ska förordningen iakttas utan hinder av tillståndet.

SÄKERHETER

1. Innan täktverksamheten inleds ska tillståndsinnehavaren i syfte att säkra marktäkttillståndet och efterföljandet av tillståndsbestämmelserna samt för säkerställande av eftervårdsåtgärderna lämna en godtagbar säkerhet till Karleby stads miljöskyddsmyndighet innan verksamheten inleds. Ett skilt beslut fattas om godkännande av säkerheten.

Beloppet på säkerheten för ett till mängden krävande marktäkttillstånd är 200 000 € och säkerheten ska gälla till slutet av oktober året efter att tillståndet slutat gälla. Grunderna för bestämning av säkerheten är täktområdets yta enligt täktplanen och mängden marksubstanser som tas. Tillståndsmyndigheten kan vid behov ändra beloppet på säkerheten.

Om marktäktsområdets eftervård färdigställs i faser kan beloppet på säkerheten justeras efter skriftlig ansökan.

2. Tillståndsinnehavaren ska lämna en inledningssäkerhet på 15 000 € för händelse av ändring av tillståndsbestämmelserna (21 § i marktäktslagen). Säkerheten återlämnas till tillståndsinnehavaren när tillståndsbeslutet har vunnit laga kraft.
3. Tillståndsinnehavaren ska lämna en godtagbar säkerhet på 15 000 € för avfallshanteringsverksamheten (mottagande av betong) i syfte att säkerställa behörig avfallshantering. Säkerheten lämnas till

miljöskyddsmyndigheten. Säkerheten ska gälla under hela tillståndets giltighetstid. Tillståndsmyndigheten kan vid behov justera beloppet på säkerheten.

GRUNDER FÖR ANSÖKAN OM TILLSTÅND

Tagande av marksubstans är tillståndspliktig verksamhet med stöd av 4 § marktäktslagen.

Krossverk, krossning av sprängsten samt mottagning och behandling av betongavfall och på annat håll uppstått stenmaterial är tillståndspliktig verksamhet med stöd av 27 § i miljöskyddslagen; stembrytning, när stenmaterial behandlas minst 50 dagar, krossning av sprängsten när krossverkets verksamhetstid är minst 50 dagar, mottagning och behandling av betong- och stenmaterial som yrkesmässig och anstaltsmässig avfallshantering.

TILLSTÅNDSMYNDIGHETENS BEHÖRIGHET

Marktäckstillståndsärendet avgörs av kommunens miljöskyddsmyndighet i enlighet med lagen om kommunernas miljövärdshandläggning (64/1986). I Karleby är denna myndighet byggnads- och miljönämnden.

Den kommunala miljövärdshandläggningen är behörig tillståndsmyndighet i ärende som gäller stembrytning enligt 2 § 6 a i miljövärdshandläggningen, i ärende som gäller krossning av sprängsten enligt 2 § 6b i miljövärdshandläggningen samt i ärenden som gäller mottagning och behandling av betongavfall och stenmaterial som uppstått annanstans enligt 2 § 12 b i miljövärdshandläggningen.

TILLSTÅND OCH PLANLÄGGNINGSSITUATION

På tagningsområdet gäller ett marktäkts- och miljöstillstånd som beviljats av Karleby stads byggnads- och miljönämnd (byggnads- och miljönämnden 24.05.2017 § 112).

I Österbottens landskapsplan har området beteckningen område för tagning av berggrus eller område som lämpar sig för tagning av berggrus (EO 3). I området har utöver tagning av berggrus märkts ut en huvudledning- eller linjeled och en väg eller led som är av kulturhistorisk betydelse med tanke på landskapet eller regionen. Ruotsalo by (at) ligger nordost om täktområdet för marksubstanser i Witick.

De närmaste detaljplaneområdena ligger i Peltokorpi och i Karleby centrumområde. Täktområdet för marksubstanser i Witick har i etappgeneralplanen för bybebyggelsen i Stamkarleby (godkänd 4.2.2019) beteckningen täktområde (EO).

ANSÖKAN OCH TÄKTPLAN

Täktområdets miljö

Täktområdet ligger vid Ruotsalovägen i Korplax by, norr om riksväg 8, cirka 8 km från Karleby centrum i det s.k. marktäktsområdet i Witick.

Närmaste bostadsbyggnad ligger på 350 meters avstånd västerut från täktområdet. Närmaste fritidsbebyggelse ligger på cirka en kilometers avstånd nordost om täktområde. Sydväst om området, på cirka en kilometers avstånd, ligger pälsdjursuppfödningens verksamhet.

Det omgivande området är talldominerad skog i skogsbruksanvändning. Markytans höjd i området växlar mellan +4,6 - +18,3 (N2000). Jordmånen i området är klippa, starrtorv och finmorän.

I närheten av stenbrottet finns inga skyddsobjekt och området ligger inte i grundvattenområde. Det närmaste grundvattenområdet Patamäki ligger cirka 9 km österut från området. Sökandens uppskattning av medeltalet av täktområdets grundvattennivå är +10,70 (N2000). Det vatten som ansamlas i stenbrottet pumpas och leds till skogsdiken norr om området via vilka det rinner ut i Tervajärvi och Lillträsket ut i Korplaxbäcken. I närheten av området finns veterligen inga särskilda naturformationer eller fornlämningar.

Verksamheten omfattning och övriga uppgifter om verksamheten

Marktäktstillstånd ansöks för 10 års tid. Det är fråga om utvidgning av verksamheten på befintligt täktområde. Ansökan omfattar slutförandet av återställande av området och eftervårdsåtgärder i enlighet med gällande marktäktstillstånd.

Täktområdet utvidgas från det tidigare tillståndet och är till sin yta 19,48 hektar, inklusive deponi- och stödfunktionsområde. Brytningsområdets yta är 10,12 hektar. Ansökan gäller en uttagningsmängd på 1 611 000 kubikmeter fast mått stenmaterial och den årliga högsta uttagningsmängden har uppskattats till 161 100 f-m³. Morän uppskattas tas 150 000 kubikmeter fast mått och torv 5 000 f-m³. Sammanlagt är mängden marksubstanser som tas under 10 år 1 766 000 f-m³.

Krossat sten produceras högst 350 000 t/a. Det brutna stenmaterialet lämpar sig för bl.a. vägbyggande och till byggnadssten. Den årliga uttagningsmängden kan växla beroende på efterfrågan på material.

Sprängningar har planerats genomföras 20 h/a. Sprängningarna görs som underentreprenad. Borring utförs cirka 310 h/a. Byggnadssten lösgörs från klippan med hjälp av diamantvajersågning och skutborring. Krossning utförs cirka 500 h/a. Krossning sker med krossningsmateriel som levereras av underleverantör. Skutknackning utförs 310 h/a samt lastning och transport cirka 920 h/a:

Marktäktsplan

Tillstånd söks för tagning av stenmaterial i enlighet med täktplanen och marktäkts- och miljötillståndsansökan 13.6.2024 och 20.6.2024. Marktäktsplanen har gjorts upp av Envineer Oy.

Upptagningsmängden enligt det upphörda tillståndet var 1 100 000 f-m³. Den framtida uttagningsmängden är 1 766 000 f-m³. Täktnivån enligt det nuvarande miljötillståndet är -1,6 (N2000). Den nya täktnivån har planerats vara -6,5 (N2000).

Eventuellt trädbestånd avlägsnas från täktområdena, de framtida mellandeponiområdena för ytjord och färdvägarna. Sågvirke, massaved och energivirke sorteras och transporteras för användning. Ytjorden avlägsnas från täktområdet och den kommande trafikförbindelsen, i täktområdet utförs avlägsningen av ytjorden i faser i och med att tagningen framskrider. Ytjorden deponeras i skilda högar som vallar längs täktområdets kanter.

Brytningen fortsätter från det nuvarande stenbrottet längs med gränsen till fastighet 272-407-29-6 österut, norrut, i nordostlig riktning och söderut. Stenmaterial bryts genom sprängning från klippan. Krossningsområdet ligger på

täktområdet, i botten av stenbrottet. Lastningen och transporten av det lösgjorda stenmaterialet görs med grävmaskin och hjullastare.

Mottagning av betongavfall och stenmaterial som transporteras in från andra ställen

Verksamheten omfattar också mottagning och behandling av betongavfall och rent stenmaterial som transporteras in från andra ställen (krossning och deponi). Till området transporteras högst 10 000 t betongavfall och 10 000 t stenmaterial per år. Mottagning, deponi och behandling (krossning) av betongavfall har placerats i västra delen av deponiområdet. På området deponeras högst ungefär den mängd betong som tas emot per år (10 000 t).

Avfallshanteringsplan för utvinningsavfall

Morän deponeras inte på området utan det utnyttjas i objekt utanför området. Torv tippas på täktområdet och av det tillverkas matjord som utnyttjas i objekt utanför området. Humusjorden tippas på täktområdet och utnyttjas till täktområdets skyddskonstruktioner, eftervård och återställande av landskapet efter att verksamheten upphört. Utvinningsavfallet (humus, torv) förstörs inte. Området för utvinningsavfall placeras på täktområdet och i dess omedelbara närhet, vilket minimerar utsläppen från transporten. Utvinningsavfall som tippas uppskattas inte ha någon inverkan på områdets jordmån eller grundvattnet.

Miljöbelastning och minimering av den

Enligt ansökan uppskattas den planerade täktverksamheten inte orsaka skadliga konsekvenser för skogsnaturen, odlingar eller grundvattnet.

Marktäkten orsakar direkta konsekvenser för projektområdets berggrund i och med brytningen. Konsekvenserna riktas dock mot ett tämligen litet område, där området topografi ändras. Konsekvenserna uppskattas vara lokala och bestående. Marktäkten har lokala konsekvenser för jordmånens tillstånd. Konsekvenserna riktas till täktområdet och deras inverkan är bestående. Marktäktsverksamheten har inte planerats avvika avsevärt från den nuvarande täktverksamheten och uppskattas därför inte påverka jordmånerna i marktäktområdets omgivning på något avvikande sätt. Brytningen som sker på marktäktsområdet påverkar fastigheternas 272-407-32-3 och 272-407-29-6 jordmån. Brytningen på täktområdet når till nivån -6,5 (N2000). Även om inverkan på jorden och berget är bestående, uppskattas den vara mycket lokal och således ganska liten.

Arbetsmaskinerna tankas på området för stödfunktioner. Det bränsle som arbetsmaskinerna använder lagras i dubbelmantlade cisterner eller alternativt förses cisternen med en skyddsbassäng, vars volym är minst 110 procent av cisternens volym. De cisterner som är i tankningsbruk är försedda med hävertstopp- och överfyllningsskydd och tankapparaturen med låsbara avstängningsventiler. Bränsle och olja hanteras aktsamt på marktäktsområdet. I området förvaras bränsle endast på området för stödfunktioner. När ny arbetskraft inskolas fästs uppmärksamhet vid förebyggande av läckor och skydd av jorden mot förorening.

All verksamhet medför risk för olyckor. Arbetsmaskiner och fordon kan läcka olja eller bränsle i samband med olyckor. Om man på marktäktsområdet observerar en risk för olycka eller en olycka sker är det vars och ens skyldighet att agera snabbt och att förhålla sig med behörigt allvar till det skedda. Personalen inskolas i att agera säkert i händelse av olycka. Risker, tillbud och olyckor rapporteras utan dröjsmål till arbetsledningen. Om fel observeras eller misstänks i en apparat eller arbetsmaskin får maskinen inte användas innan

den är granskad eller reparerad. Kokkolan Autoilijat rapporterar om olyckor till tillsynsmyndigheten. Jordmånen iståndsätts omedelbart om olja eller annat medel till exempel i händelse av olycka läcker ut i jorden i marktäktområdet.

I marktäktområdet finns inget skilt område för service av apparater och materiel. Service av maskiner och apparater sker i händelse av maskinskada i första hand på marktäktområdet där den skadade apparaten ligger. Maskinernas service har lagts ut. Om apparaten inte kan repareras på plats först den till service utanför marktäktområdet.

Ytvatten

Marktäktområdets vattenutsläpp riktas till marktäktområdet och dess närmiljö. Det vatten som ansamlas i stenbrottet pumpas bort och leds till skogsdiken norr om stenbrottet. I stenbrottet ansamlas vatten när täktverksamhet inte pågår och pumparna därför inte är i bruk.

I den planerade verksamheten används inte vatten och i området finns inga avlopp. Vattenutsläppen består av det vatten som pumpas från stenbrottet och leds till diken i närområdet. I princip motsvarar vattenkvaliteten omgivningens avrinningsvatten och därför bedöms det att det torrläggingsvatten som pumpas bort inte orsakar konsekvenser för vattendragen längre ned. Utsläpp i ytvattnet kan orsakas närmast av sediment som spolats med vattnet. Det vatten som ansamlas i stenbrottet pumpas bort och leds till skogsdiken norr om stenbrottet. Längs skogsdiken rinner vattnet via Tervajärvi och Lillträsket ut i Korplaxbäcken. Verksamheten anses inte påverka användningen av vattendrag nedanför området.

Täktområdets trädbestånd avlägsnas från hela området, vilket påverkar avdunstningen av regn- och avrinningsvatten på hela området.

Förberedelser inför eventuella risksituationer, till exempel oljeläckage från maskiner, sker med planerade åtgärder. Skadliga verkningar på ytvattnets kvalitet avvärjs med hjälp av planerade åtgärder.

Till slut, i och med att verksamheten upphör, låter man marktäktområdet fyllas av grund- och ytvatten och bilda ett vattendrag vars vattenyta följer nivån på andra ytvattenobjekt och grundvattnet. Det faktum att ett vattenområde uppstår uppskattas inte ha några konsekvenser för vattendragen nedanför området.

Ytvattnet utanför marktäktområdet styrs förbi täktområdet med vallar av ytjord och tillfälliga diken. En del av ytvattnet som ansamlas på täktområdet sugts upp i jorden. Resten av det ytvatten som ansamlas i täktområdet leds till områdets nordöstra hörn och därifrån till dikesnätet invid. Via det går vattnet norrut till Rajajärvi (Tervajärvi) och vidare till Korplaxbäcken.

Vid behov grävs i samband med tillfälliga diken s.k. slamgropar, dit sediment som eventuellt förs med ytvattnet sjunker när vattnets flöde saktar ned.

Natur och landskap

Täktområdet ligger i ett område som är mycket skogigt och plant. Konsekvenser som täktverksamheten har på landskapet är bl.a. avlägsning av trädbeståndet och brytning, men konsekvenserna för landskapet medan verksamheten pågår bedöms vara lokala och därmed ringa.

Konsekvenserna för landskapet efter täktområdets eftervård, återställande av landskapet och att täktområdet fyllts beror i stor grad på ändringen i terrängens former jämfört med utgångsläget och avlägsningen av det ursprungliga trädbeståndet och det faktum att ett vattendrag uppstår. I samband med återställande av landskapet beskogas täktområdet och då minskar

konsekvenserna för landskapet jämfört med ursprungssituationen i och med att trädbeståndet växer.

I närheten av marktäktsområdet finns inga skyddsobjekt. Det närmaste Natura2000-området, lundarna i Vähäjärvi och kårren i Ruotsalo (1000028) ligger på cirka 5 kilometers avstånd från tåktområdet mot nordost. Utgående från avståndet uppskattas det att tåktverksamheten inte har några konsekvenser för Natura2000-området.

Tåktverksamheten orsakar direkta konsekvenser för den lokala växtligheten bl.a. i och med brytning. Skogen i projektområdet är närmast i skogsbruksanvändning och därför är områdets naturvärde i princip ringa. Konsekvenserna för naturen uppskattas vara ringa.

Utsläpp till luft

Damm förekommer under brytning bl.a. i samband med sprängningar och krossning. Marktäktsområdets transporter av stenmaterial sker med hjälp av arbetsmaskiner och transportmateriel. Tomgång av maskiner och apparater är förbjuden. En eventuell inkapsling av flyttbar krossningsmateriel i syfte att förebygga damm uppskattas skilt efter behov.

Förbindelsevägen till tåktområdet är asfalterad. Dammvärningen i trafikområdena görs efter behov med hjälp av bevattning och saltning. Damm från deponihögarna kan vid behov förebyggas med hjälp av bevattning.

Transporterna sker med hjälp av arbetsmaskiner och transportmateriel. Kokkolan Autoilijat Oy använder endast modern och säker materiel och apparatur i området. Tomgång av maskiner och apparater är förbjuden. Dammspridning förebyggs genom att placera krossningsmaterielen i botten av stenbrottet och genom att kapsla in krossningsmaterielen och bevattna det material som krossas.

Dammbildningen beaktas vid lastning, eftersom lastningsverksamheten alltid görs från möjligast låga höjd i syfte att minimera dammbildningen. Deponiområdet är praktiskt placerat med tanke på verksamheten, eftersom stenmaterialet inte behöver transporteras långa sträckor inom området. På så sätt strävar man efter att minimera transporter inom området.

Runt området finns skog och annan växtlighet som i sig förebygger dammspridningen i omgivningen. Dammutsläppen från marktäktsområdet riktas i huvudsak till marktäktsområdet och miljön i dess omedelbara närhet. Enligt tillståndssökanden motsvarar den presenterade verksamheten branschens allmänt använda bästa tillgängliga teknik (BAT) och tillämpning av bästa miljöpraxis (BEP). För produktion av stenmaterial har inget skilt BREF-dokument med BAT-referenser inte publicerats.

Buller och vibrationer

Buller orsakas av sprängningar, krossning, lastning och trafik. Det buller som uppstår av brytning och krossning har uppskattats vara kortvarigt. Man har strävat efter att minimera bullret genom att utföra krossningen på botten av stenbrottet.

Verksamheten i marktäktsområdet består främst av lastning och transport av stenmaterial. Vanligt transportbuller uppstår när deponihögar avlägsnas och lastas. Stenmaterialtransporterna medför vanligt trafikbuller. Verksamhet med lastning och transport av stenmaterial görs efter behov vardagar kl. 6–22.

Korplax by ligger sydväst om marktåktområdet i Witick. Jokilaakso skola ligger cirka 3,5 km från marktåktområdet. Mellan marktåktområdet i Witick och

Korplax by ligger den livligt trafikerade riksväg 8 och därför anses marktäktsområdet inte medföra störande buller mot Korplax by. Närmaste bostadsbyggnad ligger på 350 meters avstånd i sydvästlig riktning från tåktområdet. Ingen fritidsbosättning finns på under 500 meters avstånd från tåktområdet. Närmaste fritidsbebyggelse ligger på cirka en kilometers avstånd sydväst om tåktområdet.

Runt projektområdet finns främst skog och annan växtlighet som i sig förebygger buller i omgivningen. Buller från marktäktsområdet riktas i huvudsak till marktäktsområdet och miljön i dess omedelbara närhet. Verksamhetsutövaren har inte blivit kontaktad av bosättningen i närheten om buller eller damm.

Avfall och avfallshantering

Plast-, trä-, metall-, papper-, kartong- och blandavfall kan uppstå i samband med verksamheten på marktäktsområdet. Marktäktsområdet har inget skilt område för uppsamling av avfall. Varje aktör som producerar avfall på marktäktsområdet svarar själv för insamlingen av avfallet och för transporten av avfallet bort från marktåktområdet. Farligt avfall deponeras inte på området. Entreprenörerna svarar själva för transport av eget avfall från området.

Medan verksamheten i marktäktsområdet pågår kan entreprenören till marktäktsområdet transportera flyttbara personalutrymmen. Avfallshantering sköts i enlighet med de kommunala avfallshanteringsföreskrifterna.

lakttagande av konsekvenserna

Sökanden för bok över marktäktsområdets verksamhetstider, produktionsmängder och energiförbrukning. Tankningsområdets snygghet och skick granskas regelbundet i syfte att förebygga läckage.

Eftervård och senare användning av området

I eftervården och återställandet av landskapet används avlägsnad ytjord och eventuellt annan jord, sten och stenblock. Den vall av stora stenar som finns på sydöstra kanten av fastigheten Kontola (29:6) krossas efter hand som tagningen framskrider. Stenar från vallen flyttas till stenbrottet, skutknackas och krossas. En del av de stora stenarna flyttas och lämnas på randområdena som enskilda hinder. De stenar som lämnas placeras tryggt på kanten.

När landskapet återställs används avlägsnad ytjord som har deponerats i tåktområdets rand- och deponiområde.

På tåktområdet enligt gällande marktåktstillstånd formas och återställs slänterna i enlighet med tillståndet. På plankartan (bilagorna 8-3 och 8-4) visas slänterna på fastighet 272-407-29-6 som formas och återställs enligt planen. Mellan fastighetsgränsen och tåktområdet har lämnats en skyddszon på 15 meter. Efter den formas slänterna genom brytning eller med rent jordmaterial till en lutning på 1:2 ovanför den vattenyta som bildas och 2 meter under den. Två meter under den vattenyta som uppstår är lutningen 7:1 eller brantare. Slänterna formas samtidigt som tagningen framskrider med stenmaterial som lossnar från ytan när bergets yta blottas för brytning. Slänkning och återställande görs under verksamhetens lopp under de följande 10 åren så att den nuvarande brytnings- och deponiverksamheten inte äventyras. Formandet av slänterna inleds från tåktområdets västra kant och fortsätter mot öster och den nya stenbrottsverksamheten.

Tåktområdet snyggas omedelbart upp när tåktverksamheten upphört och all materiel som anknyter till hantering av jordmaterial förs bort. Jordmånen i områden med tätt underlag (t.ex. trafikförbindelser, platser där tunga

arbetsmaskiner placeras, deponihögarnas botten) krossas och bearbetas innan den formas och ytmaterialet sprids ut. Trafikförbindelsen till området tas ur bruk.

De arbetstida bergslänterna formas till lutningen 5:1-6:1. De slutliga slänterna som förblir ovanför vattenytan sprängs till lutningen 1:2 så att de i denna lutning når ännu 20 meter under vattenytan. Ställvis tryggs de brantaste områdena med fast stängsel.

Till slut, efter att täktområdets kanter har släntats, får täktområdet fyllas med vatten (grundvatten och ytvatten) till den naturliga vattenytan.

Täktområdet och planområdets övriga områden från vilka trädbeståndet avlägsnats beskogas så snart som möjligt efter att ytmaterialet spridits ut. På tillväxtskiktet planteras talldominerad blandskog, cirka 2 000 plantor per hektar.

HANDLÄGGNING AV ÄRENDET

Anhängiggörande av ansökan

Tillståndsansökan har blivit anhängig hos miljöskyddsmyndigheten genom ansökan som lämnats in 8.2.2024 och den har kompletterats på tillståndsmyndighetens begäran 13.6.2024 och 20.6.2024 samt 24.6.2024. I kompletteringen har preciserats de uppgifter som tillståndsmyndigheten begärt och lämnats in ändrade täktplankartor.

Hörande

Tillståndsansökan och täktplanen har kungjorts 17.6-24.7.2024 på Karleby stads webbplats. Dessutom har ägare till grannfastigheterna och i verkningsområdet hörts inom en radie på 1300 meter.

Anmärkningar

Under tiden för hörande kom det in fem anmärkningar:

Anmärkning A:

"Mitt ärende gäller marktäktstillståndsärendet för KTK:s stenbrott i Witick. För oss innebär sprängningarna ett uppenbart problem. Vårt hus ligger på adressen (adress avlägsnad). Huset är byggt 1948 och vi har gjort en grundlig renovering på 1990- och 2000-talen. Vårt hus har en i berget sprängd källare under hela huset. På källarens betongstrukturer vilar hela huset, som är murat av block. Källarens bärande väggar stöder sig direkt på berget. Detta byggsätt har uppdragats under renoveringen. Sist när sprängningar utfördes vid samma stenkross kändes det som att huset flyger i väg. Hela huset skakade till, lösöret hoppade och kärnen klirrade i skåpet. Då konstaterades dock som tur är inga nya sprickor i ytterväggarna. Vi är alltså bekymrade över vår gamla ytterväggstomme som är murad av block. I stommen har redan tidigare uppstått sprickor som är olika gamla. Vi vill inte ha en enda spricka till. Orsaken till dessa sprickor känner vi inte till, eftersom största delen av sprickorna i väggarna har funnits redan när vi köpte huset. Vi kommer naturligtvis nu att dokumentera de tidigare sprickorna och deras läge. Om de skalv som orsakas av sprängarbeten gör flera sprickor kommer vi att anse att tillståndets beviljare och genomförare bär fullt ersättningsansvar i ärendet. Vi hoppas dock att inga skador uppstår. Jag uppskattar att vårt bekymmer därför är gemensamt. Ni är alltså välkomna att se på huset och dess konstruktioner. Jag har fått pionjärutbildning i militären och vill minnas att man i dylika situationer kan kalkylera och minska engångsladdningen så att tryckvågen i berget inte når ända till vårt hus. Jag hoppas att detta beaktas på behörigt sätt. Jag hoppas också att jag får svar på hur ärendet ämnar skötas."

Anmärkning A:

”Följande punkter kräver vi att beaktas ifall KTK beviljas marktäkts- och miljötillstånd för brytande, krossande och lagring av stenmaterial i Korplax. Eftersom Kokkolan Autoilijat inte tidigare beaktat de regler som gällt för marktäkt, sten har brutits för nära vår skog och också inom vårt skifte som angränsar marktäktsområdet. För att bolaget ska få miljötillstånd kräver vi att en kontroll genomförs för att säkerställa att avstånden till vår skogsmark följer gällande regler för marktäkt och att granskningen genomförs innan miljötillstånd för marktäkt beviljas. För att undvika viltolyckor bör området omgärdas av ett viltstängsel. Eftersom området för marktäkten ytterligare utvidgas önskar vi en miljökonsekvensutredning där de skador som marktäkten förorsakar vår skogsmark dokumenteras för att trygga vår rätt till eventuella framtida ersättningar för skadad/förstörd egendom. Enligt avtal med bolaget har vi också rätt till en servitutväg mellan våra skiften, vägen ska alltid vara i körbart skick och utmärkt på karta. Sträckningen på vägen får inte ändras utan vårt tillstånd, eftersom vi enligt avtalet alltid ska ha tillgång till båda skiftena. KTK har godtyckligt ändrat sträckningen på vägen, om vägen ens funnits. Vi har aldrig tillfrågats eller fått meddelande om förändringar, därför bör vägens sträckning vara permanent. Vi tillåter inte heller att KTK dumpar avfall på våra marker, vilket också skett. Vi önskar vara närvarande då miljösyn förrättas med också få utlåtandet skriftligt.”

Anmärkning C:

”Jag bor på adressen (adress avlägsnad). Bygglovets skötte jag i tiderna enligt bestämmelserna och när jag hade fått det byggde jag mitt nuvarande hem. Flytten till hemtrakten skedde sommaren 1997. Senare beviljas ett tillstånd till tagning och krossning av stenmaterial i närheten av mitt hem. Från och med 2017 har brytningen och krossningen avsevärt försämrat boendetrivsels i området. Sprängningarna får kärnen att klirra i skåpet och terrassen har spruckit på några stället på grund av skakningarna. När stenmaterial krossas hörs ljudet till gårdsplanen och inomhus. Ibland inleds krossningen före klockan sex på morgonen och slutar först efter klockan 2.00. Jag arbetar i skift och det är nästan omöjligt att sova dagtid. Också andra som bor i området tänker i samma banor och upplever samma saker. Områdets natur som rekreations- och bärplockningsområde har redan förstörts. Husdjuren lider av det höga ljudet och rymmer. Också värdet på fastigheterna, som människorna har offrat alla sina pengar på, minskar på grund av gruvverksamheten. Här några skäl varför jag motsätter mig den nuvarande och framtida betydande tagningen av stenmaterial i området Kontola/Murskala.”

Anmärkning D:

”Vi motsätter oss beviljande av tillstånd för tagning av stenmaterial och beviljande av miljötillstånd för brytning, krossning och deponi av stenmaterial i Korplax i Karleby. Vi äger en skogsfastighet bredvid den i kungörelsen nämnda fastigheten och redan den nuvarande tagningen och krossningen av stenmaterial på området i fråga orsakar olägenhet och ekonomiska förluster, eftersom dammskadorna orsakar att skogen växer långsamt och hindrar samling av naturens gåvor. Den i kungörelsen beskrivna verksamheten orsakar också buller- och dammolägenheter som kan skada naturens mångfald i och med att fåglar och djur eventuellt överger platsen på grund av olägenheterna. Eftersom verksamheten medför avsevärd skada för naturen och dess funktioner och försvårar utnyttjandet av naturtillgångar samt orsakar olägenhet för användningen av skogsfastigheten i vår ägo, borde tillståndet inte beviljas.”

Anmärkning E:

”Jag vill lämna en anmärkning om brytningstiderna vid stenbrottet i Witick. I ifrågavarande område har verksamheten utvidgats avsevärt sedan 1987 och därför kan detta inte längre ses som någon grund för fortsättning av verksamheten. De nu framförda arbetstiderna avviker också helt från normala arbetstider till exempel i staden. Det att verksamheten bedrivs utanför planområde orsakar lika mycket skada av bullret för områdets invånare. Till exempel skutknackningen kl. 6.00-22.00 som nämns i ansökan hörs helt tydligt in i fastigheten på morgonen, till och med så att man vaknar till det. Dessutom orsakar den verksamhet som pågår sommartid om kvällarna, utanför normal arbetstid, avsevärd olägenhet för vistelse utomhus. Också krossningen och skutknackningen kvällstid hörs tydligt in i fastigheterna. Därför anser jag att ifrågavarande verksamhet ska begränsas till normala arbetstider kl. 7.00-16.00. Jag ser särskilt inget behov att inleda skutknackningen kl. 6.00. Man kan säkert börja samma tid som den övriga verksamheten, kl. 7.00. Dessutom sades det i ansökan att invånarna inte har klagat över bullret. Detta stämmer inte, byborna har nog tagit kontakt när det gäller bullret. Också sprängningarna har varit så kraftiga på senaste tiden att de känns i sådan utsträckning att glasen klirrar i skåpen inne i fastigheten. Dessutom vill jag ha närmare uppgifter om krossningen av betongavfall och hur man säkerställer till 100 % att ifrågavarande avfall inte innehåller farliga ämnen, t.ex. asbest och andra ämnen som kan spridas i miljön. Dessutom, hur ordnas deponin av ifrågavarande material på området så att damm inte sprids i omgivningen. Med tanke på miljön och den utvidgade verksamheten ser jag inte hur man kan låta vatten rinna ut fritt genom ifrågavarande skogar och kärrområden ut i havet. Sådant hör inte alls hemma på 2020-talet. Har det dessutom undersökts vilka tungmetaller som frigörs ur ifrågavarande stenmaterial?”

Utlåtanden

Om ansökan begärdes utlåtande av Mellersta Österbottens miljöhälsövärd. Utlåtandet kom in 9.7.2024:

Karleby stads byggnads- och miljönämnd har begärt utlåtande om Kokkolan Autoilijat Oy:s ansökan om miljö tillstånd gällande tagning av marksubstanser samt brytning och krossning och mottagning av avfallsmaterial. Ärendet gäller en befintlig verksamhet på fastigheterna Murskala 272-407-32-3 och Kontola 272-407-29-6, cirka 8 km österut från Karleby centrum, öster om Ruotsalovägen. I huvudsak utnyttjas i området stenmaterial, men också mindre mängder morän och torv. Där krossas också avfallsbetong. Områdets yta är 19,48 ha, det egentliga stenbrottsområdets yta är 10,12 ha och hela tagningsmängden 1 766 000 tfm³. Tagningen utsträcks djupare än tidigare, till en nivå på -6,5 m, tidigare -1,6 m. När tagningen upphör bildas i området en vattenbassäng som är över 600 meter lång. Den är 16 meter djup och har ställvis mycket branta kanter. Enligt täktplanen byggs staket där som det inte är möjligt att göra släntning (1:2) på grund av att fastighetsgränsen ligger för nära.

Krossning utförs på botten av stentaget för att minska buller- och dammolägenheterna, verksamhetstiden är må-fr kl. 7-22 året runt. Byggnadssten tas från berget med diamantvajersågning och skutborring. Borring och skutknackning utförs ca 310 h/a må-fr kl. 6-22 och sprängningar cirka 20 h/a må-fr kl. 8-18. Enligt ansökan ligger den närmaste bostadsfastigheten på cirka 350 meters avstånd i sydvästlig riktning från den planerade täktplatsen. Verksamhetens konsekvenser för miljön i området är bland annat utsläpp och buller. Arbetsmaskiner, trafiken och bland annat sprängningar, borring samt krossning orsakar buller och dammutsläpp. Hälsoövervakningen är inte medveten om att verksamheten skulle ha orsakat störningar för boende i närområdet.

Ställningstagande: I och med att stenbrottet ligger nära livligt trafikerade leder är det sannolikt att det redan medan verksamheten pågår och särskilt efter att

verksamheten upphört kommer att förekomma rekreationsbruk i vattenområdet. Det rekommenderas att särskild uppmärksamhet fästs vid säkerheten både när det gäller fallrisken vid branta väggar och behovet att kunna rädda från vattnet. Om det fortfarande finns trädbestånd mellan Ruotsalovägen och stenbrottet är det att rekommendera att det bevaras som både visuellt skydd och skydd mot damm för väganvändarna. De åtgärder och begränsningar av verksamhetstider som presenteras i ansökningen för förebyggande av buller och damm torde vara tillräckliga. Om personer som lider av skador trots det tar kontakt ska aktören förpliktas att reda ut konsekvenser av verksamheten (buller, vibrationer, damm) och vid behov begränsa dem.”

Bemötande

Av sökanden begärdes bemötande på de inkomna anmärkningarna och utlåtandena.

Sökandens bemötande:

”Allmänt

Som bemötande på anmärkningarna och åsikterna beträffande vår ansökan om miljötillstånd vill vi föra fram följande: Tillverkningen och transporten av krossat sten som behövs vid byggande orsakar helt klart miljökonsekvenser och arbetshälsorisker. Det är till allas fördel att dessa konsekvenser beaktas och minimeras. Brytning orsakar buller, damm samt tryckvågar och vibrationer. Krossning orsakar buller och damm. Lastning och transport orsakar buller och damm. Alla nämnda åtgärder orsakas CO2-utsläpp.

Brytning

Borring i berg, särskilt i bergets yttligare delar, orsakar buller. Borrningen är försedd med cyklon som samlar det stendamm som uppstår vid borringen. För varje objekt som sprängs görs en borrhings- och laddningsplan. I denna plan bestäms antalet hål som borraras, deras djup och avstånd från varandra. När det gäller laddningen planeras mängden sprängämne per hål och i vilken ordning knallarna tänds. Sprängningen sker inte samtidigt i alla hål, utan skilt med hjälp av tidsfördröjning mellan knallarna. På detta sätt behärskas skakningarna från brytningen. En tryckvåg uppkommer när sprängämnet brinner snabbt och de snabbt uppkommande brandgaserna tränger undan luften. Vi meddelar alltid de boende om när följande brytning sker. [Meddelande om brytning]

Krossning

Vid krossning uppstår mest buller när överstora stenblock skutknackas med en hydraulisk hammare. Detta arbetsskede är arbetsamt och onödigt för krossningsentreprenören och därför strävar man efter att i brytningen åstadkomma tillräckligt små block. Detta görs genom att minska avståndet mellan hålen, vilket å sin sida leder till en mindre laddning i varje hål. I krossverket matas sprängsten och färdigt krossat sten transporteras med hjullastare till upplagshögarna. Krossandet och därtill hörande hantering av sten orsakar buller och damm. Bullret minskar i praktiken tack vare att krossningen sker lägre ner än hittills. Dammbildning i samband med krossningen har minskats med hjälp av bevattning och inkapslade bandtransportörer.

Lastning och transport

Lastning och transport av berggrus orsakar buller och damm. Dammbindning görs med hjälp av vatten och salt. Asfalteringen av körvägen ner i stenbrottet minskade avsevärt på dammet.

Minimering av konsekvenserna för miljön och ökande av dialogen

Brytning

Brytning är ett mycket reglerat arbete, i vilket laddarens ansvar betonas. Enligt vibrationsmätningarna är brytningsvibrationerna tryggt under de allmänna gränsvärdena, (se bilaga). Å andra sidan upplevs sprängljudet, tryckvägen och vibrationen tillsammans som störande. Också i fortsättningen planeras och genomförs brytningen med omsorg så att vibrationen inte orsakar skador på byggnaderna. Vi informerar alltid invånarna i förväg om brytning. Vi föreslår att en utomstående konsultbyrå som är specialiserad på brytning gör fastighetssyn på de närmaste fastigheterna och särskilt på de fastigheter som till sin konstruktion tros vara svagare än normalt. Under synen konstateras fastighetens skick och eventuella befintliga skador samt bestäms gränsvärden för vibrationerna.

Dammbildning

Dammbildning orsakar risk för andningen. Därför är arbetsgivaren skyldig att vidta åtgärder som minskar dammbildning. Bevattning och dammavlägsning med cyklon fungerar bra. Vi strävar själva efter att använda bästa tillgängliga teknik (BAT) och förutsätter att våra underentreprenörer också gör det. Det faktum att krossningen utförs på lägsta möjliga ställe minskar också dammbildningen. Vi föreslår att vi tillsammans med de närmaste markägarna och stadens miljöskydd för en gemensam syn över områdets läge.

Övrigt

Till den som lämnat anmärkning E:

Vi har tillstånd att ta emot rent betongavfall, men har tills vidare inte gjort det. Om vi i framtiden tar emot betong bedöms dess renhet genom visuell granskning och granskning av transportdokumenten. Stenarterna i Witick är främst glimmergnejs som innehåller plagioklas, kvarts och biotit. På basis av undersökningar förekommer inga tungmetaller i berget.

Till den som lämnat anmärkning B:

Vägservitutet till skogsskiftet invid har bestämts av Lantmäteriverket. Vägen har oftast varit i körbart skick. På grund av väderförhållanden har den dock ibland kunnat vara i dåligt skick. Vägens plats bestäms i täktplanen och man kan tillsammans komma överens om dess sträckning. Tagningsområdet hålls innanför det egna markområdet och har alltid gjort det. Vi gör gärna syn tillsammans över var dessa påstådda gränsöverskridningar har skett och ersätter naturligtvis eventuella skador. Området skyddas med staket eller jordvall i enlighet med tillståndsbestämmelserna.

Rekreatjonsbruk

Medan verksamheten pågår i stenbrottet i Witick hålls det torrt och trafik i området begränsas med hinder och varningsskyltar. Återställandet av landskapet i slutskedet sker enligt gällande tillstånd och eventuell räddningsutrustning skaffas efter behov. Det nuvarande trädbeståndet mellan stenbrottet och Ruotsalovägen bevaras. Dessutom bildar de stenar som längs vägen har placerats i högar delvis en bullervall och insynsskydd.

Slutligen

Vår princip är att idka vår näring med respekt mot naturen och människorna omkring oss. Vi har följt de givna arbetstiderna. Vi har mätt vibrationer och buller i samband med brytningen.

Våra produkter är CE-märkta, vilket också ställer krav på vår och våra partners expertis.

Förädling av råvaror är betydelsefullt ur samhälls synvinkel, men lämnar ofrånkomligen spår i naturen. Tillståndsansökan gäller huvudsakligen en fördjupning av det nuvarande tagningsområdet. Med tanke på miljön anser vi att det är viktigt att utnyttja de nuvarande områdena, med beaktande av den fortsatta användningen.

Jag hoppas och tror att alla näringar kan idka verksamhet i området med hänsyn till varandra.”

Inspektion

Med personen som lämnat anmärkning B har en inspektion hållits i stenbrottet den 2 augusti 2024 tillsammans med sökanden. En promemoria har gjorts över inspektionen.

MOTIVERING TILL BESLUTET

Motivering och allmän motivering till beviljande av tillståndet

När verksamhet utövas enligt ansökan och med beaktande av i detta beslut givna tillståndsbestämmelser fyller verksamheten kraven i miljöskyddslagen, marktäktslagen och avfallslagen samt i de förordningar som har utfärdats med stöd av dem (miljöskyddslagen 48 §, marktäktslagen 6 §).

Schaktning, krossning av sprängsten samt mottagning och hantering av betongavfall och stenmaterial fyller kraven på beviljande av tillstånd enligt miljöskyddslagen och marktäktslagen, eftersom verksamhet som bedrivs i enlighet med beslutet och täktplanen inte orsakar sanitär olägenhet, annan betydande förorening av miljön, oskäligen olägenhet för grannarna och verksamheten är inte heller placerad i strid mot landskapsplanen eller annan markanvändningsplan. Verksamhetsutövaren anses ha den expertis som avfallslagen förutsätter för yrkesmässig hantering av avfall. (Miljöskyddslagen 49 §, marktäktslagen 6 §)

Enligt 3 § i marktäktslagen får marksubstanser inte tas så att en vacker landskapsbild därigenom fördärras, betydande skönhetsvärden hos naturen eller speciella naturförekomster förstörs, naturförhållandena genomgår betydande eller omfattande skadliga förändringar, eller kvaliteten på vattnet eller vattenavgivningskapaciteten i ett viktigt eller annat för vattenförsörjning lämpligt grundvattenområde äventyras, om ett tillstånd enligt vattenlagen inte föreligger.

Täkt ska förläggas och täktverksamhet ordnas så att dess skadliga inverkan på naturen och landskapsbilderna blir så ringa som möjligt, marksubstansförekomsten utnyttjas på ett skonsamt och ekonomiskt sätt och verksamheten inte för bosättningen eller miljön medför fara eller sådan olägenhet som till skäligen kostnader kan undvikas.

I området finns inga objekt som är betydande med tanke på naturvård eller kulturhistoria. Området hör inte heller till något viktigt grundvattenområde. Den omgivande skogen är i normalt skogsbruksanvändning.

På grundval av ovan nämnda kan det inte anses föreligga några hinder i enlighet med 3 § i marktäktslagen och förutsättningarna för beviljande av tillstånd föreligger.

För miljötillståndet och marktäktsverksamheten har en säkerhet ställts för adekvat avfallshantering och eftervård av landskapet när verksamheten upphör.

Anmärkningarna och utlåtandet som kommit in har beaktats såsom det framgår av tillståndsbestämmelserna.

Motiveringar till tillståndsbestämmelserna / Marktäkt

Enligt 11 § i marktäktslagen ska i tillstånd till täktverksamhet ingå bestämmelser om vad sökanden skall iakttaga för undvikande eller begränsande av de olägenheter som projektet medför, såvida dessa omständigheter inte framgår av täktplanen.

I tillståndsbeslutet ska också ges nödvändiga bestämmelser om tillsyn av täktverksamheten och dess konsekvenser samt andra åtgärder som är nödvändiga med tanke på tillsynen, om omständigheterna inte framgår av täktplanen.

Tillståndsbestämmelse 1. Bestämmelsen har utfärdats i syfte att begränsa verksamhetens varaktighet och omfattning.

Tillståndsbestämmelse 2. Bestämmelsen säkerställer en tillräcklig skyddszon mellan området och grannfastigheterna och det utrymme som eftervården kräver.

Tillståndsbestämmelserna 3-4 förbinder tillståndsinnehavaren att följa täktplanen.

Tillståndsbestämmelserna 5-7. Lutningen på slätningen har bestämts i syfte att säkerställa att landskapet återställs efter att verksamheten upphört. Tillståndsbestämmelserna minskar täktverksamhetens skadliga inverkan på naturen och landskapet.

Tillståndsbestämmelse 8 har utfärdats för att säkerställa säkerheten medan verksamheten pågår.

Tillståndsbestämmelserna 9-10 har utfärdats för att möjliggöra tillsyn medan verksamheten pågår.

Tillståndsbestämmelse 11. Tillsynsmyndigheten ska ha aktuell information om händelser och förändringar i området. Om på beslutet baserat tillstånd för marktäkt överförs på en annan aktör ska om överföringen utan dröjsmål meddelas till tillståndsmyndigheten.

Tillståndsbestämmelse 12. I statsrådets förordning om marktäkt 926/2005 förordnas om slutinspektion och verkställande av eftervård medan tillståndet gäller.

Motiveringar till tillståndsbestämmelserna / Miljötillstånd

Tillståndsbestämmelserna 13-17 har utfärdats i syfte att definiera verksamheten och bestämma dess läge. Bestämmelserna om mottagande och hantering av betongavfall och stenmaterial som transporteras till området har utfärdats i syfte att skydda yt- och grundvattnet, säkerställa avfallshantering och minska buller- och dammolägenheter. I och med att tillståndsinnehavaren övervakar verksamheten hindras att eventuellt förorenad jord transporteras in på området och säkerställs att bokföringen beträffande jordtippen är ajour.

Tillståndsbestämmelserna 18-21 har utfärdats i syfte att hindra buller och minska olägenheter som buller och vibrationer orsakar. Bullernivån ska följa riktvärdena för buller utomhus i statsrådets beslut (993/1992).

Tillståndsbestämmelse 22 har utfärdats i syfte att förebygga förorening av miljön. Med regelbunden service och observation kan utsläpp i miljön som orsakas av maskiner i oskick förebyggas.

Tillståndsbestämmelserna 23-28 har utfärdats för att förhindra dammspridning. Bestämmelserna baserar sig på 4 § i förordningen (800/2010). Myndighetens möjlighet att bestämma om mätningar, uppföljning och ytterligare åtgärder som förebygger dammspridning är nödvändiga om det senare uppdragas avsevärda dammolägenheter och tillståndssökandens åtgärder inte anses vara tillräckliga.

Tillståndsbestämmelserna 29-33 har utfärdats för skydd av jordmånen, yt- och grundvattnet. Enligt 16 § i miljöskyddslagen får på eller i marken inte lämnas eller släppas ut avfall eller andra ämnen eller organismer eller mikroorganismer som försämrar markkvaliteten på så sätt att det kan medföra risk eller olägenhet för hälsan eller miljön, avsevärd minskning av trivseln eller annan därmed jämförbar kränkning av allmänt eller enskilt intresse (förbud mot förorening av mark).

Tillståndsbestämmelserna 34-35 har utfärdats i syfte att säkerställa en behörig avfallshantering, förebyggande av nedskräpning och minskande av miljöskador och sanitära olägenheter som avfall orsakar. Enligt 72 § i avfallslagen får i miljön inte lämnas avfall, maskiner, anordningar, fordon, fartyg eller andra föremål överges eller ämnen släppas ut så att följden kan bli osnygghet, förfulning av landskapet, minskad trivsel, risk för att människor eller djur skadas eller någon liknande risk eller olägenhet (nedskräpningsförbud). Avfallshanteringen ska ordnas enligt 13 § i avfallslagen så att avfallet eller avfallshanteringen inte orsakar hälsan eller miljön fara eller skada. Avfallet ska utnyttjas om det är tekniskt möjligt och om det inte för med sig oskäliga extra kostnader jämfört med på annat sätt ordnad avfallshantering. Avfallshanteringen ska ordnas i enlighet med de kommunala avfallshanteringsbestämmelserna. Enligt 9 § i statsrådets förordning om avfall ska emballage som innehåller farligt avfall märkas med avfallsinnehavarens namn, avfallets namn samt de upplysningar och varningar som behövs för säkerheten och för ordnandet av avfallshanteringen. Hanteringen enligt bestämmelserna om farligt avfall minskar riskerna för hälsan och miljön.

Tillståndsbestämmelse 36 har utfärdats i syfte att förebygga förorening som utvinningsavfall orsakar. Enligt 113 § i miljöskyddslagen ska i ett miljötillstånd som gäller stenbrott, annan stenbrytning och stenkrossar utfärdas tillräckliga bestämmelser om det avfall som uppkommer vid lösgörande av organiska eller oorganiska substanser som förekommer naturligt i berggrunden eller i marken eller vid lagring, anrikning eller annan förädling av dessa.

Tillståndsbestämmelserna 37-40 har utfärdats i syfte att förebygga och minska skadliga miljökonsekvenser av olycksfall och störningar. Enligt 89 § 6 punkten i miljöskyddslagen ska i tillståndet utfärdas behövliga bestämmelser om åtgärder vid störningar och i andra exceptionella situationer. Enligt 123 § i miljöskyddslagen ska den som ansvarar för verksamheten eller avfallsinnehavaren utan dröjsmål underrätta miljöförvaltningsmyndigheten i händelse av en olycka, produktionsstörning, rivning av en konstruktion eller anordning eller någon annan därmed jämförbar orsak som orsakar utsläpp eller avfall så att det medför direkt och uppenbar risk för förorening av miljön eller som på grund av avfallets mängd eller beskaffenhet föranleder avfallshanteringsåtgärder som avviker från det normala. Om det av någon annan än ovan avsedda orsak som är oberoende av verksamheten eller av någon oförutsebar orsak uppkommer en oväntad situation som leder till att tillståndsvillkoren tillfälligt inte kan uppfyllas, skall verksamhetsutövaren underrätta tillsynsmyndigheten om saken. Tillståndsbestämmelsen säkerställer informationen till myndigheten i situationer där det har skett eller föreligger risk för exceptionellt stor skada på miljön.

Tillståndsbestämmelse 41 har utfärdats i syfte att utse en ansvarig person för verksamheten. Ansvariga personer ska utses i enlighet med förordning 800/2010 § 12.

Tillståndsbestämmelse 42 har utfärdats i syfte att säkerställa att bullermätningar görs i fall att det kommer in klagomål över buller från verksamheten. Man kan försäkra sig om att mätningarna är korrekta genom att anlita en person som är specialiserad på bullermätningar. Mätresultaten ska lämnas till miljöskyddsmyndigheten för bedömning.

I tillståndsbestämmelse 43 ingår verksamhetsutövarens skyldighet att föra bok och rapportera om anläggningens verksamhet i syfte att se till att myndigheten får information och kan ordna övervakning. På basis av de uppgifter som myndigheten får om verksamheten kan den följa huruvida anläggningens verksamhet är lagenlig och följer bestämmelserna i tillståndet.

Tillståndsbestämmelse 44 har utfärdats i syfte att säkerställa att tillståndsbestämmelserna följs.

Tillståndsbestämmelserna 45-46 är nödvändig med tanke på tillsynen. En betydande ändring av verksamheten förutsätter att tillståndet justeras. Med en anmälning säkerställs att information om ändringar i verksamheten når tillsynsmyndigheten. På basis av anmälningen bedömer myndigheten ändringens inverknings på bestämmelserna i det gällande tillståndet och bedömer huruvida tillståndet behöver ändras. En avslutning av verksamheten på fastigheten kräver bland annat att de miljörisker som anknutit till verksamhet och deponerat avfall avlägsnats.

TILLÄMPADE RÄTTSNORMER

Marktäktslag (555/1981) 3-5, 5 a, 6-7, 10-13, 13 a, 19-21, 23 & 23 a §

Statsrådets förordning om marktäkt (926/2005) 2-4 & 6-9 §

Statsrådets förordning om utvinningsavfall (190/2013) 3 & 4 §

Statsrådets förordning om miljöskydd i samband med stenbrott, annan stenbrytning och stenkrossar

Miljöskyddslag (527/2014) 5-7, 14, 16-17, 20, 133-134, 199 §

Avfallslag (646/2011) 12-13, 15-17, 28-29 & 72 §

Lag angående vissa grannelagsförhållanden (26/1920) 17 §

Statsrådets beslut om riktvärden för bullernivå (993/1992)

Förvaltningslag (434/2003) 62 a §

Dessutom har följande anvisningar och taxor beaktats:

Miljöministeriets publikationer 2023:30: Marktäktverksamhet - Guide för hållbar användning av marksubstanser

Karleby stads taxa för marktäktstillstånds- och tillsynsmyndigheten 1.7.2016 (Byggnads- och miljönämnden 15.6.2016 § 109)

Karleby stads taxa för miljöskyddsmyndigheten 1.2.2021.

AVGIFTER

Avgiften för handläggning av marktåktstillstånd bestäms i enlighet med gällande marktåktstaxa enligt följande:

Per plan 300 €

Enligt yta 100 €/ha

Enligt marks substansens volym 0,012 €/m³, dock högst 7000€

Hörande av grannar 50 €/st., dock högst 250 €

Den som ansöker om tillstånd ska alltså för marktåktstillståndet betala en kontrollavgift på 300€ + 19,48 x 100€ + 7000 € + 250€ = 9498 € till Karleby stad.

Avgiften för handläggning av miljötillstånd består av miljötillståndsavgift för stenkross i enlighet med Karleby stads taxa för miljöskyddsmyndigheten (2800 €) samt miljötillståndsavgift för mottagning av betongavfall och oförorenat stenmaterial (4200 €) som reduceras med 30 % på grund av mindre arbetsmängd än vanligt. När marktåktstillstånd och miljötillstånd handläggs tillsammans reduceras miljötillståndsavgiften med 35 % i enlighet med Karleby stads marktåktstaxa. Avgiften för miljötillståndet är således sammanlagt (2800 € + 2940 €) = 3900 €.

För handläggning av tillståndsansökan uppbärs alltså sammanlagt **13 398 euro**. Fakturan sänds till verksamhetsutövaren efter att tillståndsbeslutet har publicerats.

Tillsynsavgift

För tillsyn av tagningsverksamheten ska betalas en årlig tillsynsavgift i enlighet med gällande marktåktstaxa. Karleby stads miljöskyddsmyndighet fakturerar tillsynsavgiften årligen.

TILLKÄNNAGIVANDE AV BESLUTET

Beslutet tillkännages genom offentlig kungörelse.

Beslut: till sökanden

Kopia av beslutet: Mellersta Österbottens miljöhälsovård

Meddelande om beslut: parterna

ÄNDRINGSSÖKANDE

Den som är missnöjd med detta beslut får söka ändring i beslutet hos Vasa förvaltningsdomstol. Besväransvisning bifogas.